

[Skovmand.]

at kun meget få beretninger slipper ud. Men efter disse beretninger er krigen i Portugisisk Afrika lige så blodige og uhyggelige som borgerkrigen i Nigeria og krigen i Vietnam. Og her har Danmark et særligt ansvar, fordi vi er i samarbejde med Portugal ikke blot i NATO, men også i frihandelsområdet EFTA.

I socialdemokratiets forslag til folketingsbeslutning hedder det, at Danmark skal tage den portugisiske krigsførelse op i NATO. Dette forslag har regeringspartierne ikke villet gå med til, hvad de nu i og for sig godt kunne have gjort, for der ville ikke komme ret meget ud af en sådan henvendelse, en sådan tagen op til debat. Vi ville blot få at vide i NATO, at NATO ikke leverer våben af betydning til Portugal. De våben, Portugal får, modtager det hovedsagelig på tosidet grundlag fra USA, og jeg ved positivt, at fremtrædende medlemmer af den amerikanske kongres forgæves har forsøgt at få at vide, hvad denne våbenhjælp består af.

Imidlertid er det ikke våbnene, der er det afgørende i dette spørgsmål. Det er den økonomiske håndsrækning, som Portugal får gennem EFTA, noget, som socialdemokratiet helt har ladet ligge. Krigen i Afrika koster det lille og fattige Portugal umådelige beløb, og landet ville utvivlsomt allerede være forblødt økonomisk, hvis det ikke havde været medlem af EFTA. Frihandelsområdet giver Portugal øgede eksportmuligheder først og fremmest for vinprodukter, og det betyder, at der foretages store udenlandske investeringer, fordi der her er et land, som på én gang har lave lønninger og adgang til et stort marked. Disse investeringer foretages især i tekstilindustrien, hvor det er af særlig stor betydning, at man ikke risikerer, at markederne bliver lukket, når først der kommer en stor import af billige varer.

Danmark er medlem af EFTA, og vi har i forhold til vores størrelse en meget betydelig samhandel med Portugal. Faktisk er Danmark i forhold til sin størrelse Portugals bedste kunde. Importen fra Portugal er stigende: alene fra 1966 til 1967 voksede den fra 100 mill. kr. til 135 mill. kr., skønt den samlede import det år kun steg ca. 6 pct. Denne import fra Portugal er efter min opfattelse med til at støtte den

portugisiske krigsførelse, og det er derfor nødvendigt, at vi også tager den i betragtning, når vi diskuterer, hvad der kan gøres for at påvirke Portugals politik.

Jeg vil derfor spørge ministeren, om han vil være villig til at lade foretage en undersøgelse af, hvad EFTA-handelen og de udenlandske investeringer betyder for Portugals krigsførelse i Afrika, og hvilke muligheder der foreligger for at gribe ind i disse forhold. Når disse oplysninger foreligger, vil den danske befolkning have bedre muligheder for at vurdere den danske stillingtagen til Portugal.

Samtidig vil jeg bede ministeren stille sig velvilligt over for de ansøgninger, der måtte fremkomme om støtte til informationsvirksomhed om det sydlige Afrika, herunder Portugisisk Afrika. En sådan øget informationsvirksomhed er forudsætningen for, at den danske befolkning kan få en tilfredsstillende orientering om forholdene i dette område. Det vil også være i harmoni med statsministerens åbningstale i fjor, hvor man erklærede, at man ville støtte afviklingen af kolonistyret. Ingen steder er denne afvikling mere påkrævet end netop i de portugisiske besatte områder i Afrika.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (J. O. Krag): Jeg tror, at hr. Skovmand glemte afslutningen på sin tale, for den må jo indeholde en konklusion om, hvordan hr. Skovmand vil stemme om lidt. Jeg er sikker på, at hr. Skovmand kan få ordet for at gøre rede for, hvordan han vil stemme, og jeg er helt sikker på, at hr. Skovmand er konsekvent nok til ikke at stemme sammen med sit parti, når vi når frem til afstemningerne.

Hanne Reintoft: Jeg har bare et par enkelte spørgsmål.

For det første kom hr. Poul Schlüter med den næsten uhyrlige påstand, at vi skulle være et af de førende NATO-lande med hensyn til at prøve at skaffe borgere fra DDR indrejse i et andet NATO-land, f. eks. Danmark. Når vi nu, som hr. Svend Haugaard nævnte, netop kender den pinlige affære, hvor danske folketingsmedlemmer,